

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru modificarea Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.112/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci”

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Banca Națională a Moldovei
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru modificarea Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.112/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci” (în continuare – proiectul hotărârii) este elaborat în temeiul art. 67 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.434-439, art.727). Proiectul hotărârii transpune prevederile cadrului european aferent tehnicilor de diminuare a riscului de credit (Regulamentul (UE) nr.575/2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit, <i>așa cum a fost modificat prin</i> Regulamentul delegat (UE) 2025/1215).
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Proiectul hotărârii a fost elaborat în contextul angajamentului Băncii Naționale a Moldovei de aliniere a cadrului normativ în domeniul bancar la acquis-ul Uniunii Europene, conform Anexei A la Cluster-ul 2 „Piața internă”, Capitolului 9 „Servicii financiare” din Programul național de aderare a Republicii Moldova la UE pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025. Proiectul hotărârii are drept obiectiv completarea cadrului de reglementare secundar cu prevederi privind cerințele minime pe care trebuie să le îndeplinească orice formă eligibilă de protecție a creditului pentru ca efectele sale asupra diminuării riscului de credit să fie recunoscute în cadrul abordării bazate pe modele interne de rating (IRB) și actualizarea prevederilor aferente tehnicilor de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci potrivit abordării standardizate. Noile prevederi sunt conform noului cadru al Uniunii Europene - Regulamentul (UE) nr.575/2013, echivalent standardelor Basel III.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii prevede eligibilitatea tehnicilor de diminuare a riscului de credit în cadrul abordării bazate pe modele interne de rating (IRB), precum și calculul efectelor diminuării riscului de credit conform respectivei abordări. Băncile care au primit aprobarea de a aplica abordarea IRB pot utiliza ca protecție eligibilă a riscului de credit garanțiile sub forma: - bunurilor imobile (tratament diferit față de abordarea standardizată, în cadrul căreia expunerilor garantate cu bunuri imobile li se aplică ponderi reduse de risc); - creanțelor; - polițelor de asigurare. Proiectul hotărârii prevede actualizarea ajustărilor de volatilitate reglementate, utilizate în cadrul metodei extinse a garanțiilor financiare, totodată, fiind completate cu valori aferente pozițiilor din securitizări care reprezintă elemente de garanții reale eligibile în scopul diminuării riscului de credit. De asemenea, proiectul hotărârii detaliază modul de calculare a cwanturilor ponderate la risc ale expunerilor și a cwanturilor pierderilor așteptate în conformitate cu metoda substituției atunci când expunerea garantată este tratată conform abordării IRB, iar o expunere directă comparabilă față de furnizorul de protecție este tratată conform abordării standardizate, precum și în cazul în care expunerea directă comparabilă față de furnizorul de protecție este tratată conform abordării IRB.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
Proiectul hotărârii a fost elaborat în scopul alinierii cadrului normativ național la cel aplicabil în Uniunea Europeană. Prin urmare, analiza unor opțiuni alternative nu se justifică.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Nu este aplicabil
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Nu este aplicabil
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Proiectul hotărârii va conduce la crearea cadrului normativ secundar privind tehnicile de diminuare a riscului de credit potrivit abordării bazate pe modele interne de rating, armonizate cu cadrul UE, echivalent standardelor Basel III. Implementarea noului cadru va permite băncilor care aplică abordările bazate pe modele interne de rating să utilizeze tehnicile de diminuare a riscului de credit în scopul determinării cerințelor de capital.

E de notat că deși aplicarea abordării bazate pe modele interne nu este obligatorie, pentru implementarea acesteia, băncile trebuie să dispună de un istoric de minimum trei ani referitor la utilizarea modelului și la actualizarea continuă a sistemelor de rating.
4.4. Impactul social
Nu este aplicabil
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu au fost identificate
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
La nivelul Uniunii Europene, a fost adoptat Regulamentul (UE) nr.575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, care are drept obiectiv instituirea unui cadru juridic aferent cerințelor prudențiale pentru instituțiile de credit. Prin prisma Regulamentului (UE) nr.575/2013, în proiectul hotărârii au fost transpuse prevederile articolelor 192-239 din Regulamentul dat, care au drept scop stabilirea modului de determinare a efectului tehnicilor de diminuare a riscului de credit asupra calculului valorii ponderate la risc a expunerilor în cadrul utilizării atât a abordării standardizate aferente riscului de credit cât și a abordării bazate pe modele interne de rating. În acest context, potrivit prevederilor art. 31 alin.(4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (în continuare – Legea nr.100/2017), a fost elaborat tabelul de concordanță al Regulamentului (UE) 575/2013 (articolele 192-241), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2025/1215.
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
În contextul angajamentelor asumate de Republica Moldova în procesul de armonizare a legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene, se impune transpunerea totală a dispozițiilor Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și de

modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012. Necesitatea acestor măsuri normative derivă din obligația de aliniere la standardele europene în materia cerințelor prudențiale pentru bănci.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor *Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional*, proiectul hotărârii urmează a fi supus consultării publice, prin plasarea pe pagina web a BNM (www.bnm.md), în compartimentul „Legislație”, rubrica „Transparența decizională”.

În baza propunerilor și obiecțiilor părților interesate se va întocmi sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul hotărârii.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul de hotărâre, însoțit de tabelul de concordanță, se va expedia Centrului de Armonizare a Legislației în vederea efectuării expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene, conform prevederilor art.34 alin.(1) și art.35 din Legea nr.100/2017. Totodată, în temeiul art. 11 alin. (3³) din Legea nr.548/1995 se va solicita o opinie cu caracter consultativ din partea Ministerului Justiției.

Conform art.36 alin.(5) din Legea nr.100/2017, proiectul hotărârii a fost supus expertizei anticorupție în cadrul Băncii Naționale a Moldovei, în urma căreia factori și riscuri de corupție nu au fost identificate.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul hotărârii nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actelor normative cu care se află în conexiune. Aprobarea proiectului hotărârii nu conduce la necesitatea modificării altor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Având în vedere termenul de intrare în vigoare a cadrului secundar aferente actului normativ al Băncii Naționale a Moldovei privind tratamentul riscului de credit potrivit abordării bazate pe modele interne de rating, se propune intrarea în vigoare a proiectului hotărârii la 1 iulie 2027, cu excepția prevederilor aferente pozițiilor din securitizare, care urmează să intre în vigoare la data de 1 ianuarie 2028.